1987/1988 H:V, 9-11 Fa

szept. 17-30.

Támpont

II. évf. 1. szám

HKKE
KÖZMŰVELŐDÉSI
BIZOTTSÁG LAPJA

MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM
Központi Könyvtára
Telefon: 176-827 Telex: 224186 mkke-h
1828 Budapest 5. Pf.: 489

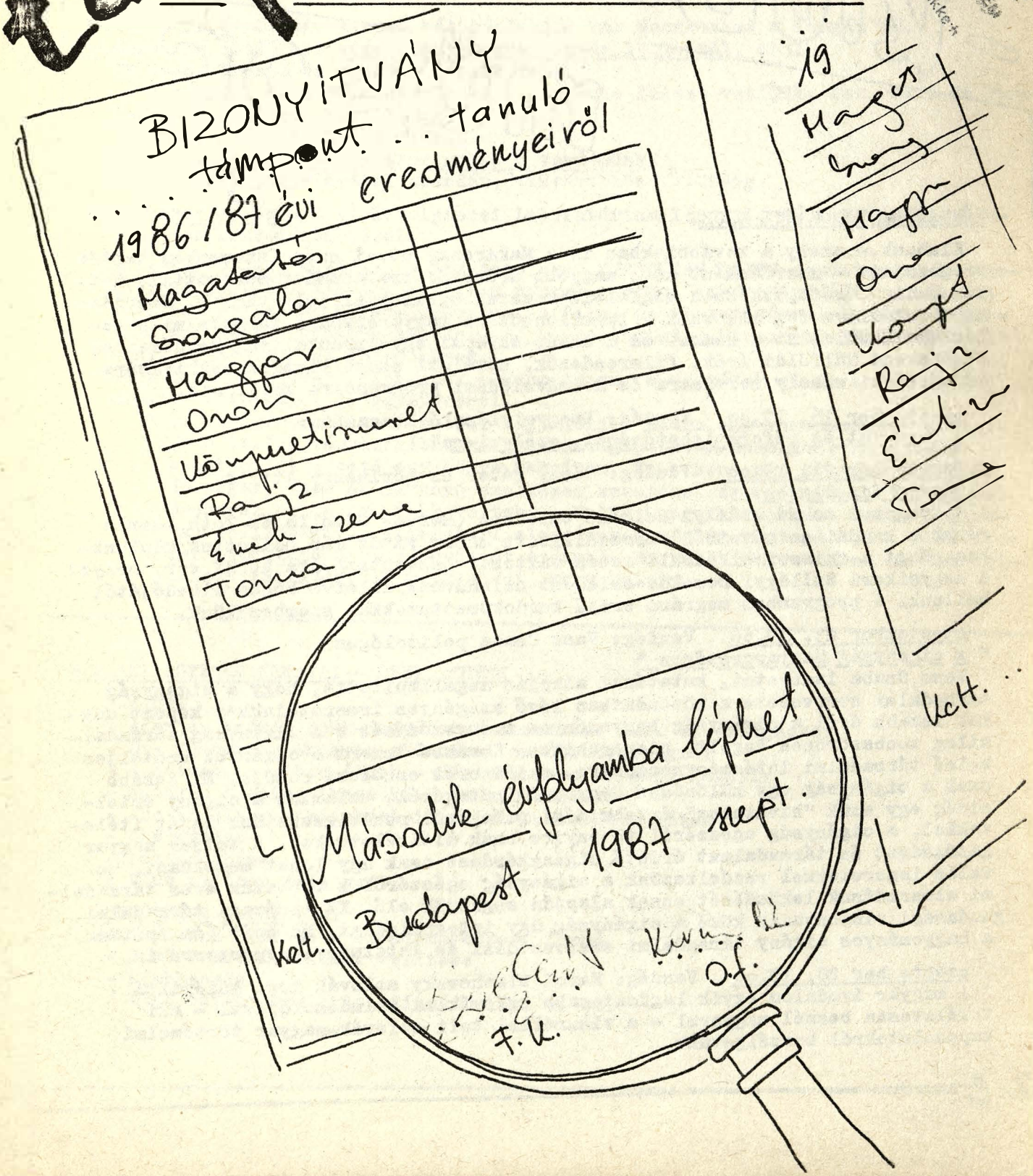
BIZONYÍTVÁNY
...támpont... tanuló
1986/87 évi eredményeiről
Magatartás
Szorgalom
Magyar
Orosz
Környezetismeret
Rajz
Ének-zene
Torna
...19../..
Magyar
Orosz
Rajz
Ének-zene
Torna
Kelt...
Második évfolyamba léphet
Budapest 1987 sept.
Kelt.
Ny. P.H.
Ny. P.H.
Ny. P.H

Szia!

S ím újra megjelentünk! Túlélve az első évet, új energiákkal feltöltődve szabadítjuk rá magunkat az egyetemre, megterhelve az egyetemi nyomdai kapacitást, s a Te türőképességedet.

Reméljük sikerül megtartani eddigi színvonalunkat, sőt igyekszünk továbblépni. Szeretnénk, ha a támpont egyre megbízhatóbb név lenne.

Kívánunk Neked minél gondtalanabb félévet, évet, hogy legyen sok időd meghírdetett programjainkra, ajánlatainkra - és részvételedre a támpontban.

Szerkesztőség

-klub- műsor-

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KLUB:

Klubunk,- amely a továbbiakban is a Makarenkó utcai színházteremben tartja programjait - szerdánként két, nagyobb érdeklődésre számító sorozattal, hétfőn pedig a rétegízlésnek megfelelő kamaraprogramokkal jelentkezik. Szerdánként felváltva foglalkozunk a legkülönbözőbb magyarországi társadalmi problémákkal, valamint a nemzet és a közép-európai egymásrautaltság kérdéseivel. Hétfőnként külföldi írók, filmrendezők, közéleti személyiségek meghívására, az egyetemi műhely sorozatra és közművelődési programokra kerül sor.

szeptember 16. 19.oo Vendég: Lengyel László közgazdász
" A fordulat és reform lehetőségei, esélyei-ma"

szeptember 21. 19.oo Vendég: Dóczy Péter és Lőrinszky Attila
Hervay Gizella est
A tragikus sorsú erdélyi költőnő emlékére (Hervay Gizella és Tóth László részben kiadatlan műveiből) összeállított műsor vázát már hallottuk klubunkban. Most a frissen elkészült zenés változat ősbemutatójára kerül sor, melyet a nagysikerű Szilágyi Domokos-emlékest színművész, illetve bőgős előadójától hallunk. A programban megrázó erejű kordokumentumokkal szembesülünk.

szeptember 23. 19.oo Vendég: Vass Csaba politológus
" A cigányság Magyarországon "
Vass Csaba ismeretei, kutatásai alapján megállapította, hogy a cigányság társadalmi szervezete a köztudatban lévő szegényes ismereteinkhez képest sokkal inkább őrzi a cigányság hagyományos szerveződését s a cigányság társadalmilag többszörösen tagolt, hierarchikus. Kevésbé ismert a cigányok erőteljes belső társadalmi intézményrendszere, saját erős erkölcsi rendje. Mi inkább csak a cigányság egy különösen deprivált rétegéről, valamint a cigány értelmiség egy szűk "hivatalos" értelmiségi rétegéről rendelkezhetünk saját ítéletekkel, a cigányság egészéről többnyire csak előítéletekkel. A teljes magyar gazdaságot és társadalmat érintő cigánykérdést csak úgy lehet megoldani, ha valós ismeretekkel rendelkezünk a cigányság egészéről s többszáz éves társadalmi elmaradásuk leküzdését ennek alapján segítjük elő. XX. századi társadalmi, gazdasági viszonyaink közé a cigányság úgy integrálódhat, ha épít (és építünk) a hagyományos cigány társadalmi szerveződési és intézményi rendszerre is.

szeptember 28. 19.oo Vendég: Karol Wlachovsky szlovák író, műfordító
A magyar irodalom egyik legfontosabb szlovákiai tolmácsolójával - aki tökéletesen beszél magyarul - a viharokkal teli szlovák-magyar történelmi kapcsolatokról beszélgetünk.

KÖZGÁZ FILMKLUB

Előzetes a 10 filmből álló sorozatból:
Forman: Tűz van babám
Malle: Zazie a metrón
Videberg: Gyerekkocsi
Buñuel: Oszlopos Simeon
Fellini: Satyricon
Ferreri: Szia majom
:

Vetítések október 12-től hétfőnként 20.00-tól a Tinódi moziban.
Bérletek a Közművelődési Titkárságon (I. 154.) - ár: 120 Ft.

NYITÓBULI A KÖZGÁZ DIÁKCENTRUMBAN

Ettől a félévtől már minden hét péntekjén vár Benneteket a Közgáz DC.
- Először az első hét végén, szeptember 18-án 19.30-tól, ahol
  - Koncz Zsuzsa és barátai lépnek fel,
  - A csendőr és a földönkívüliek c. francia filmet vetítjük, fsz. Luis de Funes
  - vendégünk Guczoghy György,
  - disco, casinó, teaház lesz.

  Ezen a napon minden Közgázos gólya a vendégünk.
  A többieknek jegyelővétel szerdán, csütörtökön 17-19-ig.
- Szeptember 25-én a Z'ZI Kamaraszínházi Laboratórium lép fel, Fellegi Ádám zongoraművész közreműködésével.
- Szeptember 27-én, vasárnap a Los Angelos-i CHRISTIAN DEATH együttes ad koncertet. Az 1981-ben alakult együttes nyugat-európai koncertturnéjába iktatott egyetlen fellépést Kelet-Európában. A film- és diavetítéssel kisért, leginkább színházi előadásra emlékeztető koncert minden bizonnyal különleges élményt kínál majd az ínyenceknek.
  Hogy nagyobb kedvet csináljunk a koncerthez, olvassátok el az angol SOUNDS magazin kritikáját az együttesről!
  " Az újságíró azt tanácsolja, hogy dőljek hátra egy karosszékben és kedvenc italom társaságában hallgassam végig ezt a korongot. Ez a zene azonban túl izgató egy bögre kakaóhoz. Ez a zene egy koktél, forró és és jeges, édes és savanyú szellemes keveréke. Egy jókora korty, melyet összeráztak, s ne felkevertek... Talám hangulatzeneként lehet legjobban jellemezni... A zenekari előadásokat mindig megtapsolják, a kivételes produkció harsogó ovációt érdemel. Ha valaki ülve marad az "Atrocitások" hallatán, az vagy süket, vagy halott..."

MŰSZAKI EGYETEM KLUBJAI - ŐSZI TERVEK

R-KLUB:
- Adorján András sakk-nagymester sorozata: Sakk és világnézet
- Dr. Frideczky Frigyes előadásai az Újszövetségről
- A látvány, amiben élünk - háziasszony: S. Nagy Katalin
- autogén tréning (kezdőknek és haladóknak)
- Arc és álarc - színházi-irodalmi-önismereti játék
- operavideo
- pszichodráma

A klub október 7-én nyit.

SCHÖNHERZ KOLLÉGIUM:
- Irodalmi Presszó - előadóművészeti fórum
- KOMO - archív filmek vetítése
- Klubszerda

A klub októberben nyit. Címe: Irinyi u. 42.

VÁSÁRHELYI KOLLÉGIUM:
- Polklub - előadások aktuális politikai-gazdasági-társadalmi kérdésekről
  - kéthetenként kedden 18.3o-kor
- 161-es klub - széles profilú zenei klub, mely a rock, jazz, blues és más önálló zenei művészeti ágak bemutatására törekszik
  - kéthetenként szerdán 18.oo-kor
- Kézműves Tanya - egy-egy népi mesterség fogásainak elsajátítása
  - kéthetenként csütörtökön 19.oo-tól
- Nagy László Kör - irodalmi kör, mely kiemelten foglalkozik a határon túli magyar irodalommal
  - őszi tervek: Lezsák Sándor költői estje, Mózsi Ferenc, a chicagói Szivárvány folyóirat szerkesztőjének meghívása

Címe: Kruspér u. 2-4.

LANDLER KOLLÉGIUM:
- Kollégiumi Politikai Fórum - a témákból: jövedelemadó, új Családjogi tv.

Címe: Bartók Béla út 17.

MÜNNICH KOLLÉGIUM:
- Galéria 11 - kiállítások kéthetente

MARTOS KOLLÉGIUM:
- 4o5-ös Kör - tervek: 8-lo előadásból álló Bibó-sorozat, Hetényi István, Tardos Márton, Pozsgai Imre, Grósz Károly meghívása
- A.P. Teázó - tervek: Hortobágyi László szitáros, Sebestyén Márta, a Laár-Bornai duó meghívása
  filmvetítések (F. Lang, Ferman, Fellini, Wajda)

Címe: Stoczek u. 5-7.

Biblia speciálkollégium 1987/88-as tanév, első félév
- téma: az Újszövetség
- október 7-től szerdánként, nyolc alkalommal

FILMKLUBOK:
- Filmtörténeti sorozat - Elsősorban a filmműfajok körüljárásával foglalkozik. Egy-egy est egy alapfogalmat világít meg egy adott film levetítésének segítségével.
  - kilenc est október 2o-tól keddenként
  - témák: Vita a filmműfajokról - Egy megközelítés lehetősége és ellentmondásai - Szerzői film I-III. Experimentális film - Dokumentumfilm - Fikciós film - Ősműfaj a melodráma
  - kezdés 18.oo-kor K.I.48.
- Francia filmsorozat - a francia filmhéten (lásd a 14. oldalon) bemutatandó 16 film közül hatot vetítenek le a következő időpontokban: okt. 8., 9., 12., 16., 21., 23.
  - helyszín az R-klub, kezdés 19.oo-kor
- Kubrick-videosorozat - hat film október 13-tól minden második kedden
  - a filmek: Dr. Strangelove - A Clookwork Orange The Killing - Paths Of Glory - Barry Cyndon The Shining
  - kezdés 19.oo-kor

A klubprogramokra és a filmsorozatokra jelentkezés és további információ a BME Közművelődési Titkárságán, K. ép. I. em. 45. (A filmsorozatok bérletesek)

BÖLCSÉSZ FILMKLUBOK

I. A csehszlovák újhullám és a hatvanas évek cseh filmművészete - I. félév.
A sorozat 16 filmből áll, szeptember 17-én indul, minden csütörtökön, utolsó vetítés január 14-én.

Az alkotók: Kachyna (4 filmmel), Lipsky (2 filmmel), Vlácil (2 filmmel), Brynych, Chytilová, Jireš, Papousek, Passer, Herz, Podskalsky, Jasny.

Vetítések csütörtökönként 17.3o-tól a Vörösmarty moziban.

II. A populáris filmművészet amerikai klasszikusai - I. félév.
A sorozat 16 filmből áll.

Az alkotók: Kertész, Hawks (2 filmmel), Wyler, Wood, Le Roy, Leisen, Ford (2 filmmel), Wellmann, Vidor, De Mille, Preminger, King, McCarey.

A sorozat szeptember 17-én indul, a vetítések minden pénteken 2o.oo-tól lesznek a Vörösmarty moziban.

Bérletek mindkét sorozatra a Vörösmarty mozi pénztárában válthatók, 24o Ft-ért.

TIT előadássorozatok

A TIT budapesti József Attila Szabadegyetem 1987/88-as tanéve októberben indul. Az előadássorozatokat a társadalomtudományok, a technika, az irodalom és a művészetek köréből szervezik. Az előadássorozatok októbertől júniusig tartanak, többségük kéthetenként egy, évenként 1o-16 - 2 órás - előadásból áll. Mi a meghirdetett 94 sorozatból a következőket emelnénk ki:

Bevezetés a pszichológiába - A mindennapi élet pszichológiai kérdései - Erdély története - Korfordulók és az egyház - Történelmünk a filmhíradó tükrében - Biblia és az irodalom - A legújabb magyar próza - A XIX. századi magyar művészet - Az elmúlt negyedszázad magyar képzőművészete - A magyar népi építészet - Zeneművészet: A német romantika születése - A XX. század színháza G. B. Shawtól Samuel Beckettig - Gyorsolvasás - Gépírás

Filmsorozatok:

I. Ingmar Bergman filmművészete
Október 14-től kéthetente szerdán 2o.oo-tól a Tinódi moziban.

II. A gondolkodó ember nagy dilemmái és a modern filmművészet
16 filmből álló sorozat október 21-től kéthetente szerdán 2o.oo-tól a Tinódi moziban.
Az alkotók: Kurosawa, Wenders, Hitchcock, Wajda, Iljenko, Bellochio, Ferreri, Klimov, Kósa, Lugosy, Fellini, Tarkovszkij, Pasolini, Menzel.

III. Filmművészet klasszikusai - Kortársaink
A Filmművészet klasszikusai sorozatban a német filmművészet bemutatását folytatják, míg a Kortársainkban egy-egy Podnieks és Abuladze filmet vetítenek.
8 film, október 13-tól kéthetente kedden 2o.oo-tól a Diadal moziban.

Beiratkozás szept. 19-ig a TIT Kossuth Klubban, munkanapokon 15-18 óráig, bővebb információval is itt szolgálnak.

A MŰVELŐDÉSI HÁZAK PROGRAMJÁBÓL

Almássy tér: - minden pénteken 18.oo-o2.oo: Téka táncház
- szept. 26.: Kézi Chopin (19.oo)

Kassák klub: - szept. 19.: Topo Neurock koncert (19.oo)
- szept. 23.: Rock and roll buli
- szept. 11.-től minden pénteken videoklub - 17 film a 8o-as évek művészfilmjeiből

A klub címe: XIV. Uzsoki u. 57.

MOM Szakasits Árpád Művelődési Központ:
- minden szerdán 19.oo-23.oo-ig görög, bolgár, délszláv táncház a Falkafolk együttessel
- minden szombaton 18.3o-24.oo-ig Jánosi táncház

A cím: XII. Csörsz u. 18.

Szakszervezetek Fővárosi Művelődési Háza:
- minden kedden 19.oo-23.oo-ig Muzsikás táncház

A cím: XI. Fehérvári út 47.

FIATAL MŰVÉSZEK FESZTIVÁLJA:

A fiatal művészek háromnapos seregszemléjét szeptember 25. (péntek) és 27. között rendezik meg, a programok egyszerre több helyszínen is futnak. A hatalmas választékból nagyon nehéz bármit is kiemelni, minden program nagy érdeklődésre tarthat számot. Mi azért kiemelünk néhányat közülük. Programfüzeteket teszünk ki az egyetemen, ezekből mindenki kiválaszthatja a kedvére valót. A Vigadóban lévő programokra napijegyet lehet váltani 100 Ft-os áron a Vigadó pénztárában, a többi rendezvényre a helyszínen lehet jegyet venni - minél előbb, annál jobb! (A többi helyszín: Egyetemi Színpad, Eötvös Klub, Szkéné, ELTE BTK Klub, Fiatal Művészek Klubja.)

A programból:

- "Parafinálé" - Elektronikus "dzsem", Szemző Tibor, Amadinda, Art Deco, Márton András, Weiner Rézfúvós Együttes, Muzsikás
  - Pesti Vigadó Hangversenyterem - szept. 25. 20.30-24.00
- Határ Győző: A patkánykirály - a Nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház előadása (A tavalyi Országos Színházi Találkozó győztes társulata!)

  Határ Győző írásait 1938-tól 10 éven át követhette a magyar közönség. Művészete sajátosan szürrealista. 1957 óta Londonban él.

  Darabjának alapja igaz történet. A normandiai partraszállás napjaiban egy fiatal angol katona elszökött egységétől és bekéredzkedett egy magányos francia asszony házába. 10 éven át nem mert előjönni a pincéből. "A napihír mindjárt megragadta a képzeletemet. (...) Érdekelt a két szerencsétlen prometida sorsa a pincén..." (Határ Győző)

  Az előadás létrehozói a társulat különlegesen tehetséges művészei: Salamon Suba László rendező, Gaál Erzsébet, Safranek Károly színészek
  - Pesti Vigadó 126-os terem - szept. 25., 26. 20.00
- Szín-kép: A gyönyör átka - Baudelaire est; S. Beckett: Játék - Szkéné társulata, Esterházy Péter: Töredék - Tér Színház
  - Eötvös Klub - szept. 26. 17.00
- Márton László: A kínkastély - a Szolnoki Szigligeti Színház előadása

  A darabot mai irodalmi életünk fiatal nemzedékének két vezető alakja fémjelzi: Spiró György és Márton László. Az író, Márton László, Spiró Ikszek c. regényének egy jelenetét dolgozta át színpadra. (Mindez persze nem jelenti azt, hogy a darab megértéséhez a regény ismerete szükséges.)

  A középpontban egy Boguslawski nevű színész botránya áll, ki kiállt a színpadra és egy szót sem szólt. Nyilvánosan hallgatott. A színészt persze eltiltották a nyilvános hallgatástól, s a Kínkastélyba száműzve, egyedül, már hallgathat.

  Az előadás mind a rendezés (Csizmadia Tibor), mind a színészek teljesítménye szempontjából kiválóan sikerült (Bog: Vallai Péter).
  - Szkéné - szept. 26., 27. 22.30
- A Színház és Filmművészeti Főiskola hallgatóinak filmjei
  - ELTE BTK Klub - szept. 25., 26., 27. 20.00

A Vigadó különböző termeiben fiatal képző- és iparművészek, építészek kiállításai láthatók.

FIATAL MŰVÉSZEK FESZTIVÁLJA

Sükösd Mihály: Utópia hercege (Krassó Miklós és kora)

"... feltehetően ő volt a legtehetségesebb emberek egyike, akiket kortársként ismerhettem. ... biztos hogy legtehetségesebb kortársaim közül ő volt az, aki a legkevesebbet valósította meg, objektiválta a tehetségéből." A cikkből kapunk egy adalékot az akkori (1955-ös) Lukács iskola életéről, tagjairól, sorsáról. Krassó Miklós ugyanis Lukács-tanítvány is volt. 1956 novemberében disszidál, s azóta 1986-ig - haláláig - Londonban él. Élete végéig "független, minden pártkontroll nélküli, szabadgondolkodó marxista", rendkívül érdekes jellemrajzzal, lehengerlő stílussal s sajátos életvitellel.
(Valóság 1987/6.)

Paradzsanov legendák

Paradzsanov grúz filmrendező, az Elfelejtett ősök árnyai, A gránátalma színe. és A Szurami erőd legendája c. filmek alkotója.

"Három filmjén kívül alig tudunk valamit róla. Alakját kedves legendák, rémtörténetek, rágalmak, pletykák, botrányok rejtik el szemünk elől. Bizonyos értelemben ez egybevág magának Paradzsanovnak a törekvésével, hogy életét is művészként formázza meg, poetizálja, fantasztikusan kiszínezze, átköltse."

A cikk tulajdonképpen Katanjan szovjet filmrendező vallomása legjobb barátjáról "s bizonyos értelemben kommentár" Paradzsanov művészetéhez.
(Filmvilág 1987/8.)

S. Nagy Katalin: Amiről a divat beszél

"A divat természetéről elsősorban csehszlovák, de szovjet és lengyel munkák is tettek már fontos megállapításokat, azonban kulturális súlyának felmérésére a szocialista országokban még nem vállalkoztak. A cikkíró egy szociológiai, szemantikai és kulturális antropológiai szemléletű divatkutatás céljait és lehetőségeit vázolja fel."
(Jel-Kép 1987/4.)

Rév István: Závada Pál: Kulákprés

"A családtörténetből, a családi levéltár földolgozásából, ahogyan ezt Závada Pál vette, nem csak többet, eddig nem ismert helyi adalékokat tudunk meg a korról, az 1945 és 1956 közötti időszak mezőgazdasági politikájáról, hanem azt, ami ennek a politikának a lényege: az egyénekkel való (el)bánás technikáját, a parasztság visszamuzsikosításának történetét."

"A beszolgáltatási rendszer a paraszt szemszögéből az értelmetlenség, a véres verítékes munkával előállított mesterséges nyomor netovábbja volt. Egy parasztcsalád nem nézheti a világot a Politikai Bizottság szemüvegén keresztül."

"A mezőgazdaság politikának (ahogyan a politikának minden más területén) valóban nem a termelés növelése volt az első és legfontosabb célja, hanem a Politikai Akarat megvalósításának bizonyítása. A rendszer csak addig működik és csak addig azonos önmagával, amíg képes központi akaratát egy központból megvalósíttatni, vagy amíg legalább úgy mennek a dolgok, mintha az életet megkérdőjelezhetetlenül a Központ vezérelné."
(Társadalomkutatás 1987/1.)

Csepeli György: A reform akarata és az akarat reformja

A gazdasági szervezetek reformja szükséges, hogy párosuljon a társadalmi reformmal. Ez utóbbinak szükséges, alapvető de nem elégséges feltétele a társadalmi nyilvánosság s intézményrendszerének megteremtése. "... a nyilvánosság az a mérleg, ahol a legkülönfélébb nézetek megmérettetvén végül is a közvélemény dönti el, hogy melyik nézetet teheti magáévá a többség, melyiket a kisebbség, illetve melyek azok a nézetek, amelyekre az adott pillanatban nincs társadalmi kereslet." "... az ellenérdekű felek kommunikációja feltisztul, s ha pontosan értik egymást, elkerülhető lesz a társadalmi csapda. Megtörhet a nulla összegű

játszmák kölcsönösen veszteséget termő bűvös-köre, s helyét az együttműködés akarata veheti át, amikor is a nyereség már nem a másik vesztésének alternatívájaként áll a felek előtt."

"Az a reform tűnik sikeresnek, melynek célja egy-egy szervezet működésének megújítása helyett olyan társadalmi feltételrendszer kialalítása, mely a társadalom felnőtt tagjait nem egyszerűen felül kitalált reformintézkedések végrehajtóinak, vagy rosszabb esetben kísérleti nyulainak tekinti, hanem kinekkinek a döntésére bízza, hogy változtat-e életén , s ha igen, akkor miben és miért."
(Társadalomkutatás 1987/1.)

IDEGENNYELVŰ LAPSZEMLE

"Verteidigung der Wölfe gegen die Menschen"

Csingiz Ajtmatov "Vesztőhely"-e idén augusztus végén jelent meg az NSZK-ban - a cikk figyelemfelhívóként készült. Ami számunkra érdekes lehet, a végső értékelés a könyvről: több hibája van, ha esztétikai szemszögből nézzük, talán nem olyan értékes, de mindenképpen nélkülözhetetlennek minősül a szovjet reformfolyamat szempontjából.
(Spiegel 1987. aug. 24.)

"Ich habe Zäh für dieses Ziel gekämpft"

"Egy kapitalista törpe és egy kommunista kolosszus házassága" - az első szovjet-nyugatnémet vegyesvállalat. Az NSZK cég 2oo alkalmazottal dolgozik, teljes magántulajdonban van, a döntés egyszemélyi - a szovjet nagyvállalat lo ooo dolgozót foglalkoztat - tervhivatali döntésekkel. A hatalmas különbségek ellenére jött létre a közös vállalat gépipari termékek gyártására - mindkét országban egy-egy telephelyet létesítenek.
(Spiegel 1987. aug. lo.)

"Suzanne Vega, Ethereal Girl"

Suzanne Vega egyáltalán nem hasonlítható más popsztárokhoz. Mostani koncertturnéján sem kínált különösebb látványosságokat. Dalai az egyszerű utca emberéről szólnak, így például fő slágere, a Luka egy hátrányos helyzetű gyerekről szól. Mégis ugyanolyan népszerű, mint Madonna.

A hatvanas években kezdett énekelni. Eseményekről, később emberi sorsokról. Jelenleg 28 éves, porto rico-i író lánya, 14 évesen fellépett folkzenei klubokban. Egy Lou Reed koncert élmény alapján kapott kedvet a zeneszerzéshez. Abba a klubba került, ahol Bob Dylan is fellépett. Érdekes véleménye a népszerűségről: "Valahogy úgy érzem, valamit rosszul csinálok, ha ennyire népszerű vagyok."
(Newsweek 1987. aug. 3.)

P Á L Y Á Z A T - a felsőoktatási közművelődés támogatására

A Művelődési Minisztérium Egyetemi és Főiskolai Közművelődési Bizottsága pályázatot ír ki az 1987/88-as tanévre.

Pályázhatnak a felsőoktatás területén közművelődési munkát végző intézmények /klubok, színházak, kollégiumok, KISZ-bizottságok stb./, hallgatói közösségek és hallgatók.

A pályázatok nyertesei egyszeri támogatást kapnak, melyet az 1987/88-as tanévben kell felhasználni. A pályázatokban az igényelt összeget fel kell tüntetni. A pályázat díjazására 2ooo ooo Ft áll rendelkezésre.

A pályázatok elbírálásánál azok az aktív hallgatói kezdeményezésre, öntevékenységre épülő, a hallgatói közsségek létrejöttét, megerősödését elősegítő pályázatok részesülnek előnyben, amelyek:

- intézményközi, területi, intézménytipusi, illetőleg lakókörnyezeti közművelődési feladatot is ellátnak, külön előnyben részesülnek a több intézmény által közösen leadott pályázatok,
- a tipikusan a felsőoktatásra jellemzőek, illetve melyek kiemelten szolgálják az értelmiségi szerepre való felkészülést.

A pályázatokat szeptember 27-ig kell benyújtani a Közművelődési Titkárságon (I. em. 154.). .

Első számunkban a nyáron megjelent könyvek közül válogatunk, most még tartalmi ismertetés nélkül, a későbbiekben újra az előző két hét könyvújdonságit tekintjük át - rövid ismertetővel, ajánlással. Tehát a nyár újdonságai:

Ingmar Bergman: Jelenetek egy házasságból - Európa Zsebkönyvek
Elfeledett álom - Csáth Géza válogatott művei - Kozmosz
Sylvia Plath: Az üvegbura - Európa Zsebkönyvek
William Wharton: Madárka - Európa
Krúdy Gyula: Egy krónikás könyvéből - Szépirodalmi
Bernard Malamud: A lakók - Isteni kegyelem - Európa Zsebkönyvek
Jerzy Stefan Stawinski: 13 nap
Gabriel García Marquez: Titokban Chilében - Kossuth
Hajnóczi Péter: A halál kilovagolt Perzsiából - Olosó Könyvtár
Nyugateurópai és tengerentúli magyar prózaírók antológiája - Szépirodalmi
Szász Imre: Ménesi út - Magvető
Sánta Ferenc: Az áruló - Éjszaka - Magvető
Thomas Mann: Királyi fenség - Európa
Franz Kafka: Az átváltozás - Európa
Jean-Paul Sartre: Freud - Magvető
Babits Mihály: Laodameia - Jónás könyve - Szépirodalmi
Nagy László: Versek és versfordítások 1-3. kötet
Csokonai Vitéz Mihály Munkái 1-2. kötet
Vörösmarty Mihály Költői művei 1-2. kötet

Szakirodalom:

Bokor Ágnes: Szegénység a mai Magyarországon - Gyorsuló idő
Csepeli György: Csoporttudat-nemzettudat - Elvek és utak
Csepeli György-Pokol Béla-Papp Zsolt: Modern polgári társadalomelméletek - Gondolat
Lukács József: Vallás és vallásosság a mai Magyarországon - Kossuth
Domány András: Aki lengyel, katolikus? - Gyorsuló idő
Balassa Péter: A látvány és a szavak - Magvető
Pomogáts Béla: Jelenidő az erdélyi magyar irodalomban - Gyorsuló idő
Kolosi Tamás: Tagolt társadalom - Gondolat
Helyünk Európában 1-2. kötet - Magvető
Sturat Pigott: Az európai civilizáció kezdetei - Gondolat
Lukács György: Lenin - Magvető
Egy elmebeteg nő naplója (Csáth Géza tanulmánya) - Magvető
Sigmund Freud: Mózes - Európa
Az antik világ - A művészet története - Corvina

A Corvina kiadó új sorozatot indít "A szép otthon" címmel. A lakberendezési sorozat első kötete - Torday Aliz: Skandináv szellemben - már megjelent, a következő kötet Bán András: A romantika jegyében című munkája lesz.

Újabb féláron árusító könyvesbolt nyílt a VII. kerületben, a Dob u. 46/A. alatt. Érdemes felkeresni a többi ilyen könyvesboltot is, időnként igazi ritkaságokra bukkanhatunk. A többi félárú üzlet címe: Nagymező u. 52. , Radnóti M. u. 18., Óbuda: Kerék u. 2. , Kispest: Vörös Hadsereg útja 98.

Petrusevszkaja: Három lány kékben - Katona József Színház

A múlt évad végén, májusban mutatta be a színház ezt a mai témájú szovjet darabot. A bemutató jelentősége, hogy ez az első fecske, az első darab, mely a Szovjetúnió-beli változások eredményeként hazánkba érkezhetett. (A hírek szerint a mostani évadban már több szovjet darabot bemutatnak színházainkban - így egy másik Petrusevszkaja művet is.)

A fentiekből is kiderül: realista, társadalmi műről van szó. Nem konkrétan a szovjet társadalomról, inkább amolyan helyzetjelentés szocialista társadalmunkról, életérzéseinkről. A darab műfaji megjelölése komédia, utalva arra, hogy nehézségeinken legkönnyebb derüvel, mosolyogva átvergődni. De ez a mosoly igen keserves, inkább szomorkás belenyugvás. Mintahogy szomorkás belenyugvás jellemezte a Három nővér életét, úgy e klasszikus mű analógiájára készült Petrusevszkaja darab hőseinek életét is. Nagy bátorság kell egy ilyen párhuzamhoz, de Petrusevszkaja elég erős hozzá. Az írónő úttörő szerepet vállalt abban, hogy a valóságot végre színpadra vigye, s szembesítsen bennünket hétköznapjainkkal. A helyzetek tehát ismerősek, mégis mellbevágóak.

A társulat már sokadik hasonló jellegű témáját dolgozza fel, s így igazán otthonosan mozog e közegben, hibátlanul állítja elénk Petrusevszkaja szituációit. Élén egy kiváló "karmesterrel", Asher Tamással. Főbb szereplők: Udvaros Dorottya, Básti Juli, Szirtes Ági, Törőcsik Mari, Sinkó László.

SZAKÉRTŐI LISTA - 1986-87.

Tavalyi számainkban több alkalommal is megkértünk egy-egy színházi szakértőt, állítsák rangsorba az épp akkor látható budapesti színdarabokat, Idei első számunkban ezen listák összesítését közöljük:

1. Spiró: Csirkefej - Katona József Színház - rendezte: Zsámbéki Gábor
2. Csehov: Három nővér - Katona J. Sz. - r.: Asher Tamás
3. Füst Milán: Catullus - Katona J. Sz. - r.: Székely Gábor
4. Shakespeare: Coriolanus - Katona J. Sz. - r.: Székely Gábor
5. Csíksomlyói Passió - Várszínház - r.: Kerényi Imre
6. Arthur Miller: Az ügynök halála - Vígszínház - r.: Szikora János
7. Dosztojevszkij: Ördögök - Vígszínház - r.: Asher Tamás
8. Amit szívedbe rejtesz - Jordán Tamás József Attila estje - Radnóti M. Sz.
9. Radnóti naplója - Bálint András estje - Radnóti Miklós Színpad
10. Füst Milán: Máli néni - Játékszín - r.: Verebes István
11. Szomory: Szabóky (Hagyd a nagypapát!) - Játékszín - r.: Verebes István
12. Kusan: Galócza - Katona J. Sz. - r.: Benedek Miklós

KÖZÖNSÉGSZERVEZÉS

Színházi és egyéb jelentősebb kulturális események jegyeinek terjesztését a támpont végzi ezentúl. (Legalábbis igyekszik.) Ez egyben azt is jelenti, hogy valamelyest megváltozik az ajánlott darabok jellege. Elsősorban a szakmailag is értékelt, elfogadott darabokra szeretnénk jegyet szerezni. (Ezzel hasábjainkon közölt listáknak is nagyobb jelentősége lesz.) Így főleg a Katona József, a Radnóti, és az ebben az évadban ismét jó darabokat kínáló Vígszínházra koncentrálunk. De természetesen kínáljuk a Nemzeti, a Játékszín, valamint egy-egy előadás erejéig más színházak darabjait is, miközben nem feledkezünk meg az opera, a komolyzene barátairól sem.

Figyelemmel kísérjük a vendégjátékokat, ezekre nagyobb számban igyekszünk jegyet venni - ahogy az újonnan bemutatott darabok esetében is.

Tervezzük a már tavaly sikeresen újra beindított Teltház-akciók folytatását. S szeretnénk végre vidékre is leruccani, legalább egyszer-egyszer félévente. (Itt konkrét terv februárban Paszternak: Doktor Zsivago c. darabjának szolnoki előadása.)

A Közönségszervezés októberi ajánlatai:

Katona József Színház - Három lány kékben (okt. 6.), Coriolanus (okt. 1o.), Csirkefej (okt. 14.), Három nővér (okt. 11.), Catullus (okt. 13.), Ubu király (okt. 5.)
Vígszínház - Álomkommandó, Az ügynök halála, Csókos asszony, Nyomorultak, Ördögök
Pesti Színház - Fekvőtámasz
Nemzeti Színház - Advent a Hargitán, Énekes madár, Olympia
Várszínház - Galilei, Csíksomlyói Passió
Radnóti Miklós Színpad - Amit szívedbe rejtesz (okt. 13., 19.), Radnóti naplója (okt. 2o.), Valódi vadnyugat (okt. 14.), Ábránd (okt. 17.)
Madách Színház - Kean, a színész
Madách Kamara - A női partőrség szeme láttára
Játékszín - Villa Negra, Máli néni, Hagyd a nagypapát!
József Attila Színház Stúdiója - Csoóri-est (okt. 18.)
Népszínház Stúdiója - Mrożek: Mészárszék (okt. 3o.)

BÉRLETEK!
- Vígszínház - 4 új előadásra
- Erkel Színház - Főiskolai X. sorozat: Szerelmi bájital, Hunyadi László, János vitéz, Háry János, A varázsfuvola, A diótörő
  - XI. sorozat: Faust, Tosca, A szevillai borbély, Az álarcosbál, Traviata, Sylvia
  - XII. sorozat: Carmen, Pillangókisasszony, Aida, A trubadur, Nabucco, Spartacus
- Vigadó - három koncertből álló sorozatok: A zene csodái (csembaló, hegedű, fuvola), Klukon Edit és Ránki Dezső hangversenysorozata Matuz István hangversenyei, Népszerű csellóversenyek, Beethoven-estek, Haydn-Bach-Mozart estek, Dvorák, Smetana estek
  - négy koncertből álló sorozatok: a Budapesti Vonósok hvsor., a Concentus Hungaricus hvsor.

A Közönségszervezés elárusítóhelye még nem dőlt el.(Pedig mekkora nyomás nehezedik rá!) Várhatóan szeptember 21-én kezdünk. Ezért szeptemberre még nem árusítunk jegyet! Kérünk Benneteket, hogy a bérletekre szept. 24-ig jelentkezzetek! Ha a Közönségszervezésnek még nem lenne helye, a Közgazdász szerkesztőségben (I. 193.) találtok meg bennünket!
(Bár felhívásaink között szerepel, mégis itt is szeretnénk felhívni figyelmeteket, hogy várunk Benneteket a Közönségszervezésbe! A Közgazdászban megtaláltok!)

AMATŐR SZINHÁZAK MŰSORÁBÓL:

Szkéné - előzetes!
V. Nemzetközi Mozgásszínház Találkozó (IMMT) - okt. 1-6.
A nagyszabású nemzetközi színházi találkozóra kb. 12 együttes érkezik a világ minden tájáról. Egy hét alatt több mint negyven előadást lehet majd látni a BME Közp. épület különböző helyiségeiben.
Jegyek szept. 16-tól, K. ép. I. 45.-ben.

Szeptember 11. és október 1. között kerül megrendezésre a 1o. Hungaroton Hanglemez Hetek, melynek keretében számos hangversenyt adnak külföldi és hazai művészek. Közülük külön figyelmet érdemel az Amadinda Ütőegyüttes lemezbemutató koncertje, melyet szeptember 2o-án este 1/2 8 órakor tartanak a Vígszínházban. Egyébként a Hanglemez Hetek idején a kiadványok lemezenként 3o Ft kedvezménnyel vásárolhatók meg.

Tovább folytatódnak az orgonahangversenyek a Mátyás templomban. Szeptember 4-től minden pénteken este 8 órai kezdettel különböző művészek interpretálásában csendülnek fel Bach, Mendelssohn, Kodály, Liszt stb. művei.

Figyelmetekbe ajánlom még a szeptemberi választékból a Fiatal Művészek Fesztiválját, melyet szept. 25-27. között rendeznek a Pesti Vigadó épületében. Ez alkalommal főleg együttesek lépnek fel, mint a Mandel Quartet, a Muzsikás együttes, a BOP-ART jazz együttes, a Győri Ütőegyüttes és még sokan mások.

Már most felhívom figyelmeteket az októberben megrendezésre kerülő Budapesti Zenei Hetekre s azon belül is a Korunk Zenéje rendezvénysorozatra, mely az egyik legnagyobb seregszemléje a hazai és külföldi kortárs zeneirodalomnak.

A HUNGAROTON HANGLEMEZ HETEK KIADVÁNYAIBÓL AJÁNLJUK:

Johann Sebastian Bach: Brandenburgi versenyek
Vivaldi: A négy évszak
Mindkét lemezen a megalakulásának jeles évfordulójához közeledő Liszt Ferenc Kamarazenekar játszik, hangversenymester: Rolla János.
Népszerű zenekari művek
A lemezen Csajkovszkij 1812-nyitányát, Szláv indulóját, Hacsaturján Kardtáncát, Saint-Saens Haláltáncát és Ravel Boleroját hallhatjuk a Magyar Állami Hangversenyzenekar előadásában, Fischer Ádám vezényletével.
Schubert: V. szimfónia, IV. szimfónia "Tragikus"
Előadja a Budapesti Fesztiválzenekar, vezényel: Fischer Iván
Amadinda Ütőegyüttes
Az együttes 1984 tavaszán alakult, tagjai: Bojtos Károly, Rácz Zoltán, Sárkány Zsolt és Váczi Zoltán - a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán szerezték diplomájukat, azóta az Országos Filharmónia szólistái. Első lemezük anyagát úgy válogatták össze, hogy művészi célkitűzéseik összességéből mutassanak egy keveset. A lemez műsorára került Márta István "Babaházi történet"-e - a mai magyar zeneszerzés reprezentáns alkotása, hallhatunk afrikai tradicionális zenét és három híres Green-ragtima is a lemezre került.
"Villanypásztor" - Vízöntő együttes
A kvartett másfél évtizede alakult, a mai felállásban 198o óta játszanak. A Vízöntő kortárs szemléletű, önálló mondanivalójú, a ma emberéhez szóló zenét játszik, amelyet ők FOLKTEMPORAIN-nek neveznek. Ez egyben alkotói módszer is: a magyar énekes és hangszeres népzene dallam- és szövegvilágának a közelebbi és távolabbi népek folklórjával és az elektronikus megszólalással való sajátos és egyedülálló szintézise.

KÖNNYŰZENE

KONCERT: Billy Bragg Petőfi Csarnok, szept. 2o. 19.oo

Billy Bragg londoni születésű, kezdetben punk zenét játszott saját zenekarában. Cizellált, punkos gitárjátéka, érdes hangja és ironikus protest szövegei lassan felhívták rá a figyelmet, elsősorban azokét, akik a korai Bob Dylant kedvelték. Első lemeze 1983-ban jelent meg, most negyedik lemezét készíti elő. A Suzanne Vega, U 2 és a Bryan Adams vonal angol tagja. Mivel rendszerint Bob Dylan korai világát idézi vissza, gyakran felteszik számára azt a kérdést, hogy lehet protest dalokat előadni egy szál elektromos gitáron? Miért nem játszik akusztikus hangszeren? "Én a punk generációból jöttem. Kedvenceim a The Clash és Ian Dury volt." - hangzik az egyszerű válasz. A szakma véleménye szerint Anglia legeredetibb szövegírója. Pár mondat erejéig manageréről is érdemes szót ejteni. Ez az ember hozott fel az angol undergroundból egy formációt: a Pink Floydot. A felsorolás sejteti, hogy olyan valaki látogat el hozzánk, aki a jövő egyik legendás alakjává válhat.

A RÁDIÓ MŰSORAIBÓL:

Billy Bragg: Talking With The Taxman About Poetry
Albumajánlat - szept. 16. Petőfi Rádió 2o.o5

Az adás Billy Bragg budapesti koncertjéhez kapcsolódik.

Michael Jackson: Bad (1987)
Albumajánlat - szept. 23. Petőfi Rádió 2o.o5

Lady Smith Black Mombaso: Skaka Zulu (1987)
Lemezbörze helyett - szept. 19. Bartók Rádió 14.o5

A dél-afrikai együttes Paul Simon Grammy-díjas Graceland c. lemezén közreműködött.

Family: Music In A Doll's House (1968)
Lemezbörze helyett - szept. 26. Bartók Rádió 14.o5

The Smith nagylemezeinek bemutatása
csütörtökönként Petőfi Rádió 23.2o

A nyolcvanas évek egyik, megjelenése pillanatától sztárstátuszba került új zenekara, amely a divatváltásoktól függetlenül is meg tudta őrizni népszerűségét és eredeti hangját. Az állandó turnézásnak, sajtójelenlétnek (a zenekar az angol poplapok egyik kedvence) köszönhetően már első albumuk 2. helyre került a brit nagylemezek listáján. Következő évben a Meat Is Murder (a zenekar tagjai természetesen vegetáriánusok) már azonnal a lista élére ugrott, Morrisey-t pedig a nyolcvanas évek egyik nagy rockszemélyiségének kiáltották ki.
A sorozat szeptember 1o-én indult és további öt alkalommal jelentkezik.

LEMEZEK: Megjelent Cseh Tamás új nagylemeze! (ismertető később)

A NYÁR LEGSIKERESEBB NAGYLEMEZEI NYUGAT-EURÓPÁBAN:

Whitney Houston: Whitney
U 2: Joshua Tree
Suzanne Vega: Soltitude Standing
Curiosity Killed The Cat: Keep Your Distance
Various: Atlantic Soul Classics
Simple Minds: Live In The City Of Lights
Fleetwood Mac: Tango In The Night
Swing Out Sister: It's Better To Travel
Marillion: Clutching At Straws
Alison Moyet: Raindancing

FILMBEMUTATÓK - ajánlatok a közelmúlt és a közeljövő filmbemutatóiból

KÓSA FERENC: AZ UTOLSÓ SZÓ JOGÁN - szeptember 1o.

"Dr. Béres József az egyik legsúlyosabb népbetegség föltartóztatásán fáradozik immár három évtizede. Tevékenységével kapcsolatban ellentmondásos híresztelések, hiedelmek és előítéletek alakultak ki országszerte. Forgatócsoportunk - még 1976-ban - arra vállalkozott, hogy dokumentumfilmet készít Dr. Béres József munkájáról, sorsáról.

Műfajából eredően filmünk a valóság tényeiből és eseményeiből építkezik, valóságos emberi sorsokat, véleményeket és vallomásokat rögzít, de igyekszik föltárni a jelenségek mögött meghúzódó mélyebb, lényegibb és általánosabb érvényű összefüggéseket - tehát az igazat is, nemcsak a valót."
(Kósa Ferenc: A Béres-ügy, Filmvilág 1987/3.)

ELEM KLIMOV: BÚCSÚZÁS - szeptember 24.

"Klimov filmje? Egészen az, és semmiképpen. Volt egyszer a szovjet filmművészetben egy nyíló csoda, civilben egyébként Klimov felesége, akit Larissza Setyipkónak hívtak. Irt egy forgatókönyvet a nagyszerű szibériai író, Valentyin Raszputyin Isten veled, Matyora című kisregénye nyomán. Egy forgatókönyvet arról, hogy lehet-e, s ha nem, kell-e mégis embernek maradnunk. (...) Történet arról, ahogy a jövő nevében meglopják a múltunkat, pusztulásra ítélik a jelenünket. Történet a szülőföld és az emberek pusztulásáról. Az első forgatási nap után ment haza a stáb. A személygépkocsit, melyben Sepityko és operatőre ült, baleset érte. Akik a kocsiban ültek: szörnyet haltak. (...) Klimov nem tudott szabadulni ettől a végtől. (...) És Sepityko forgatókönyvét végül is híven követve filmre költötte a kegyetlen víz apoteózisát."
(Bányai Gábor: Képek a pusztulásról, Filmkultúra 1986/12.)

FRANCIA FILMHETEK - szeptember 17-3o.

Tizenkét olyan filmet mutatnak be, melyet eddig még nem vetítettek Magyarországon. A válogatás a legutóbbi negyven év filmtermését tekinti át. Nem törekszik teljességre, hisz több nagy név is hiányzik. Célja, hogy elvezessen bennünket az újhullám időszakától a mai fiatal rendezőkig.

Egy-két kiemelkedően fontos alkotás: Bresson: A Bois de Boulogne-i asszonyok (szept. 17.), Godard-Rohmer-Drach: Igy láttuk Párizst (szept. 2o.), Robbe-Grillet: A gyönyör fokozatos csúszásai (szept. 23.), Godard: Keresztneve: Carmen (szept. 26.), Rohmer: A zöld sugár (szept. 28.).

Előadások a Kossuth moziban 17.45 és 2o.oo órától. Nagyteremben magyar hangbemondással, kisteremben eredeti nyelvű előadások. (Információink szerint a Diadal moziban 22.oo-tól az előző nap filmjeinek egyikét levetítik.)

A KINIZSI MOZI MŰSORA

szeptember 17.: P. és V. Taviani: Szent Lőrinc éjszakája - olasz
18.: G. Rocha: A halál Antoniója - brazil
19.: S. Lumet: Halálcsapda - amerikai
2o.: V. Anderson: Britannia gyógyintézet - angol
21.: Bereményi Géza: Tanítványok - magyar
22.: Bellochio: IV. Henrik - olasz
23.: S. Ivory: Kvartett - angol
24.: O. Joszeliani: Élt egyszer egy énekes rigó - szovjet
25.: C. Sauttet: Rossz fiú - francia
26.: G. Clifford: Frances - angol
27.: Anthony Page: Londoni randevú - angol
28.: Huszárik Zoltán: Szindbád - magyar
29.: M. G. Aragon: Démonok a kertben - spanyol
3o.: M. Antonioni: Oberwaldi titok 1-2. - olasz

BEMUTATJUK A TOLDI STÚDIÓ MOZIT

A mozi a felszabadulás előtt épült, eredeti neve City mozi volt. Toldi mozivá válása után kb. 25 évvel pattant ki a mozi akkori vezetőjének agyából a stúdió hálózat ötlete. Ezért az ötletért a 7o-es évek végén nívódíjat kapott, és több más országban is létrehoztak stúdió mozikat. Budapesten jelenleg két és fél stúdió mozi üzemel. A Toldi Stúdó mozi a legnagyobb, 355 fős befogadóképességével és egyben a stúdióhálózatban megjelenő filmek bemutató mozija. Nagyságra a második a Kinizsi, mely a pesti oldalon a stúdiófilmek utánjátszó mozija, és napi váltásban üzemel, azaz minden nap más filmet tűz műsorára. A harmadik - a "fél" - a budai Diadal filmszínház, melynek fő profilja megegyezik a Kinizsiével, de repertoárjában más jellegű filmek is szerepelnek.

Visszatérve a "Toldi-történelemre" megemlíteném még, hogy Magyarországon itt folytak először és utoljára kísérletek plasztikus - 3 dimenziós - és szagos filmekkel.

A filmszínház vezetését idén április közepén vettük át. Addig az átlagkihasználtság nem érte el a 3o százalékot. Munkánk nyomán már az egész budapesti mozipark viszonylatában is kiemelkedő 65-7o százaléknál tartunk.

(a Vezetőség)

A TOLDI MOZI PROGRAMJAI - szeptember 17-3o.

A város és a kutyák - perui film

Premier előtti vetítések:

Mészáros Márta: Napló szerelmeimnek - szept 23. 2o.oo

Menzel: Én kis falum - szept. 3o. 2o.oo

Éjszakai előadások:

C. Saura: Antonieta (premier előtt!) - szept. 18. 22.oo

Woody Allen: Amit tudni akarsz a szexről - szept. 19. 22.oo

Agnes Varda: Sem fedél, sem törvény (premier előtt!) - szept. 25. 22.oo

MEGALAKULT A TOLDI STÚDIÓ MOZI BARÁTI KÖRE!

A kör tagjai lehettek, ha december 1-ig az üzemvezetői irodában 5 különböző, a Toldiban vetített előadásra szóló felhasznált jegyet leadtok. A tagság különböző előnyökkel jár, így pl. vedégüllátás egy-egy premier előtti film levetítésére.

A TELEVIZIÓ MŰSORÁBÓL AJÁNLJUK:

- szept. 23., 21.1o: Sánta Ferenc: Halálnak halála /három novella/ - 1. műsor
- szept. 24., 18.45: Színházi este - Örkény István: Tóték
  Közvetítés a Debreceni Csokonai Színházból - 2. műsor
  debreceni előadás legfőbb érdeme az, hogy megmutatja, milyen könnyen megy át a rend az őrületbe, milyen váratlanul és magától értetődőn bukik ki belőlük az irracionalitás. Irtózatos az esély a rosszra. Mindenki lehet Tót, és mindenki lehet őrnagy. "Én Tóttal érzek, de az őrnagy is én vagyok" - írta hőseiről Örkény István. Ez a mondat Pinczés István rendezésének kulcsa." (Bérczes László)
- szept. 25., 19.35: A Budapesti Zenei Hetek nyitóhangversenye
  közvetítés a Zeneakadémia Nagyteréből - 2. műsor
- szept. 27., 15.15: Tengiz Abuladze sorozat: Én és a nagymama - 1. műsor

MÚZEUM — KISS ZOLTÁN ——— KIÁLLÍTÁS ———

A szeptemberi program gazdag sikerre számot tartó modern kiállításokban:

- VII. Budapesti Nemzetközi Kisplasztikai Kiállítás - Műcsarnok, okt. 18-ig
- Jan Norman dán szobrászművész kiállítása - Derottya utcai kiállítóterem okt. 21-ig
- ÜNNEP - A Fiatal Iparművészek Stúdiójának kiállítása - Vigadó Galéria szept. 21-ig

ez utóbbit feltétlenül megtekintésre ajánlom, mégis részletesebben egy múzeumi kiállítással szeretnék foglalkozni.

Kultúra és társadalom Magyarországon a felvilágosodás korában (1730-1830)

Amikor olyan sok szó esik arról, hogy a modern művészet elveszti nemzeti jellegét, mindenképp dícséretes vállalkozás bemutatni egy korszakot hazánk múltjából. A kiállítás legfőbb értéke, hogy a felvilágosodás korának társadalmáról, kultúrájáról széles keresztmetszetet nyújt.

Címszavak a kiállításról: A falu, A város, A kastély és kúria, A hit, A kultúra, A tudás, A művészet - e témakörök szerinti bontásban láthatunk korabeli használati eszközöket, bútorokat, ruhákat, okmányokat, pl. Az úrbéri pátens egy példányát, térképeket és csemegeként színházi plakátokat is. A kiállítás hangulatát emeli, hogy a termeket járva, korabeli zenét hallgathat a látogató.

A bevezetőben említett nemzeti jellegnek némileg ellentmond, hogy több a német és a latin írásos emlék mint a magyar, de éppen ez ad támpontot ahhoz, hogy elgondolkozzunk azon, miként tudtuk és tudjuk mégis megőrizni nemzeti mivoltunkat. A kiállítás a Néprajzi Múzeumban tekinthető meg.

OLVASTUK... Széky János: Színlelni boldog bugyikat

"Érdeklődéssel olvasom képes hetilapunk iránymutató cikkét, amely magabiztosan igazít el korunk égető ellentmondásai között. A szerző bátran kiáll a sanyargatott néptömegek mellett, és határozottan elítéli amaz agresszív kisebbséget, amelynek lelkén szárad "a fél ország megszégyenítése, a rossz lelkiismeret, az elbizonytalanodás, az értékveszejtés, a kívülrekedtség, a másodosztályú állampolgári tudat besulykolása." (...) Vonzóan egyszerű ez a társadalmi képlet. Fennhéjázó, életidegen szellemi arisztokraták az egyik oldalon, kezükben a tömegkommunikáció megannyi kínzóeszközével - és kevésbé iskolázott, hátrányos helyzetű, lelkifurdalásba taszított áldozataik a másikon. Csak az zavar némileg, hogy az utóbbi kategóriába kéne sorolnom a technikusi végzettségű, azaz meglehetősen iskolázott K. urat is, aki kőműves vállalkozóként működik egyik kiemelt üdülőövezetünkben. Mert az ő Ford Sierrájában a Panasonic sztereóról egész álló nap csakis a 3+2-t, továbbá Sanyit és a Cicákat, olykor az Édes Csók együttest lehet hallani. És nincs olyan hónap, hogy K. úr ne keresne kacagva többet, mint országunk összes egyetemének összes fellegjáró esztétikaoktatója együttvéve. (...)

Az ember nem is érti, hogy miért várják annyian és oly régóta a társadalmi kibontakozást, hiszen a megoldás oly egyszerű:

1. Szólni kell a művészeknek, hogy ne legyenek olyan kiábrándultak.
2. Visszamenőleg meg kell vonni a támogatást minden műtől, amelyben többkevesebb kiábrándultság észlelhető. Az így felszabaduló pénzt és energiát a Bugyi testvérek magyarországi diadalútjának egyengetésére kell fordítani. Mert ha összehasonlítjuk azt a kiábrándultságot, amely William Shakespeare eme soraiból árad: "Az élet csak egy tűnő árny, csak egy/ Szegény ripacs, aki egy óra hosszat/ Dúl-fúl, és elnémul: egy félkegyelmű/ Meséje zengő tombolás, de semmi/ Értelme nincs", valamint a 3+2 életörömtől áthatott igéjét: "Édes rózsám kellesz te a fenének, Nem vagyok én Bugyi akit minden este cserélnek", akkor a fenti okfejtés értelmében nyilvánvaló, hogy melyik alkotás a társadalmilag hasznosabb és a magasabb rendű."

Élet és Irodalom
1987. aug. 7.

A CSEPEL AUTÓGYÁR 9ooo főt foglalkoztató, 8 telephellyel rendelkező ipari nagyvállalat, európai szinvonalon a legnagyobb darabszámban gyártott autóbusz alvázak mellett sebességváltókat, szervókormányokat, tengelykapcsolókat, egyéb főegységeket gyárt.

Feladataink magas szinvonalon való ellátása érdekében:
- gyártmányfejlesztési, gyártásfejlesztési, gyártmánytervezői és kutatásfejlesztői, üzemtechnológusi, jármü üzemmérnöki, rendszerszervezői és programozó matematikusi

munkakörökben való foglalkoztatásához társadalmi tanulmányi ösztöndijat ajánlunk fel az egyetemeken és főiskolákon tanulmányaikat folytató nappali tagozatos hallgatók részére.

Az ösztöndijak mértéke: Egyetem: max. 1.5QO.- Ft./hó
Főiskola: max.1.3oo.- Ft./hó

A tanulmányok ideje alatt konzulens kijelölésével folyamatos konzultációs lehetőséget biztositunk.

Végzős hallgatóink számára munkába álláskor az általános szociális juttatásokon kivül /üdülés, sport, kedvezményes étkeztetés, kamatmentes lakásépitési kölcsön, al bérleti hozzájárulás/ lo.ooo.- Ft. egyszeri letelepedési támogatást adunk, továbbá 5oo.- Ft./hó ifjuságí takarékbetétet nyitunk, amit 5 éves munkaviszony után kap kézhez a pályakezdő fiatal.
Vállalatunk Törzsgárda Szabályzata szerint kezdő szakemberek részére 4., ill. 3 év törzsgárda időt számitunk be.

Szakosodási, továbbtanulási lehetőséget biztositunk.

A társadalmi tanulmányi ösztöndijakkal és egyéb juttatásokkal kapcsolatos felvilágositást : a Csepel Autógyár
Személyzeti Oktatási Főosztályán
Koczó Gyuláné személyzeti osztályvezető ad, a o6-26-65218, vagy
279-798 telefonszámon.

Oszd meg velünk!

Új rovatunkban hétköznapi életünk színesebbé tételéhez igyekszünk ötleteket adni. A rovat témakörei nem állandóak, ezért szeretnénk, ha Ti is minél több ötlettel járulnátok hozzá. Tehát várunk bármilyen ötletet, mellyel egyetemi, illetve egyetemen kívüli életünket változatosabbá, kellemesebbé tehetjük.

— TAPASZTALATOK, ÉLMÉNYEK

Itt olyan külföldi (esetleg belföldi) tapasztalatokat közlünk tőletek, melyeket előremutatónak, egyetemi életünkben is megszívlelendőnek tartunk. Bár most, első alkalommal a követés talán utópikusnak tűnik, mégis érdemesnek éreztük megosztani Veletek egy Amerikában járt tapasztalatait.

University of Maryland

Az amerikai egyetemek felépítése jelentősen különbözik honi egyetemeinktől. Ez nemcsak abban nyilvánul meg, hogy egy-egy egyetemen szinte minden tudományágat oktatnak (míg nálunk a felsőoktatási intézmények specializáltak), harem abban is, hogy az egyetem nem csupán egy-két épületet foglal magába, hanem egy nagyobb területen - általában parkban - fekszik és sok-sok lakó- ill. tanulóépületből áll. Egy önálló, elszigetelt egység - nem egyszer körbe is kerítik - ugyanakkor bárki bemehet: keresztül vezet rajta a közúthálózat és több autóbuszvonal - része az adott településnek, amolyan állam az államban. Egy ilyen komplexum neve campus.

Az University of Maryland-nek öt campusa van. Mi a College Parkban levőben voltunk - e campus méreteire jellemző, hogy 6,3 km, mintegy 38,5 ezer diákja van és 16 beiratkozottra jut egy tanár. Az itt tanulók és dolgozók megtehetnék, hogy akár hónapokig sem hagyják el a campust, hisz n a Stamp Student Union nevű épületben 75o fős mozi, bowling pálya, virágárus, képtár, lemezbolt, könyváruház és egy sor egyéb cikket árusító üzlet, ezen kívül több mint egy tucat étterem és gyorsbüfé, valamint egy bank található.

Külön kell szólni a campus két könyvtáráról. A nagyobb és populárisabb a Hornbake Library, amely a maga 25oo olvasótermi helyével és 4 emeletével az USA egyik legnagyobb egyetemi könyvtára. Itt a könyvek és újságok, folyóiratok széles skáláján kívül (pl. Horthy emlékiratai angolul, Moldova magyarul) gazdag zenei, valamint audio és video anyagok állnak rendelkezésre. (Magyar újság viszont nincs sem itt, sem a másikban.) A másik könyvtár, a McKeldin Library kisebb az előzőnél s elsősorban az elmélyültebb szakmai munkához, a kutatásokhoz nyújt segítséget. Mindkét könyvtárban számítógépes katalógusrendszer működik - néhány billentyű lenyomását követően másodpercek alatt megjelenik a keresett információ, amit szükség esetén sornyomtatóval ki is írathatunk magunknak. Az egyszerű kezelést és gazdaságos helykihasználást szolgálja a mikrofilmes adattárolás. A fontosabb folyóiratok tartalmát csak ily formában őrzik.

A campusban egy nagyon szép kápolna is található. Érdekessége, hogy annyiféle felekezeti terem található benne, amennyi vallású diákja van az egyetemnek.

Az egyetem jelképe, kabalaállata a TESTUDO nevű teknős, aki a terrapinok családjába tartozik. Innen ered a kosár- és footballcsapat elnevezése is: Maryland Terps. Testudo maga brozszobor formájában áll a McKeldin könyvtár előtt és a diákbabonában hívők egy-egy fontos vizsgára menet megdörzsölik a teknős orrát - a jó szerencse reményében. (Diószeghy Zsolt)

— RECEPT

Itt olyan ételkülönlegességekről írunk, melyek könnyen elkészíthetők s főleg bulikra praktikusak.

Fűszeres sajtkrém

1/2 szál póréhagymát 1/8 liter sós vízben 15 percig főzünk. Lereszelünk 2oo g kecske vagy juhsajtot, loo g ementáli sajtot, 25o g brie-sajtot és 25o g krémsajtot felaprítunk, az egészet összekeverjük 5o ccm főzővízzel, a hagymával, fűszerekkel (3 babérlevél, bors, petrezselyem stb. ízlés szerint). Simára keverjük, 3 napig hűtőben állni hagyjuk, francia kenyérrel vagy barna kenyérrel tálaljuk. Kitűnő fogás az önkiszolgáló büfé asztalára, lo személyre .

BRIDZS

Egy remek kezdeményezést szeretnénk a magunk módján támogatni: a bridzs kör megalakulását és további (reméljük sikeres) működését. Úgy érezzük, e klub alapítóinak szelleme, elgondolásai követendőek, ezért mi is megtesszük, ami tőlünk telik. Bár eddigi témáinktól némileg távol áll, mivel elmélyülten, nemesen szórakoztat, helyet adunk neki hasábjainkon.

"Egy nagy hiányt szeretnénk pótolni egyetemünk kulturális, sport és tudományos közéletében: szeptember második felében megalakítjuk a Közgáz Bridzs Klubot. Mivel e nagyszerű kártyajáték hazánkban is egyre népszerűbb és az egyetemen is egyre többen játszák illetve szeretnék játszani, úgy gondoljuk, a klub megalakítása serkentheti a játék elterjedését.

Terveink között szerepel egyetemi tanár-diák versenyek, egyetemek közötti csapatverseny, sőt, ha sikerül, közgazdasági egyetemek közötti nemzetközi csapatverseny megrendezése. Szeretnénk indítani kezdőknek és haladóknak is tanfolyamot. Ezenkívül természetesen a tagoknak minél több játéklehetőséget kívánunk biztosítani: a klub berkein belül hetente játék lenne, illetve részt vennénk országos versenyeken." (Alapító tagok)

Részletesebb információk a jelentkezésről a következő számban ill. a plakátokon. És egyben igyekszünk bridzsrejtvényekkel, anekdotákkal és elméleti cikkekkel e hasábokon követni a klub beindulását, haladását.

DIÁKSPORT - Mi történt a diáksporttal?

A bridzs kör, bár nem kimondottan sportkör, mégis egyike azoknak az alulról szerveződő köröknek, melyek a megváltozott egyetemi sportéletbe igyekeznek beilleszkedni, a változás adta lehetőségeket kihasználni. Egy szemléletváltozásról van szó, mely az amatőr sportéletet, megítélését és finanszírozási kérdéseit érinti. Erről a lelkesítő, javító szándékú változásról ad bővebb információt Kalmár Péter, a Hallgatói Tagozattól, akit Tóth Andrásné, a Testnevelési Tanszék vezetője tájékoztatott.

Ami az anyagiakat illeti, nem biztató a helyzet. Az egyetemi vezetéstől, a Művelődési Minisztériumtól, az ÁISH-tól és a BISH-tól csak nagyon gyéren csordogál a pénz s ami szintén szomorú, de tény, csak a versenysport tudja előteremteni a létezéséhez szükséges minimumot. Jelentős összegek folynak be ezen felül vállalati támogatásokból is, melyeket természetesen szintén a versenysport céljaira nyújtanak. Lehetőség van azonban a szűkös anyagi források egy részének célirányosabb felhasználására, arra, hogy a diáksportra többet, a sportolók igényeinek, a diáksport érdekeinek jobban megfelelő módon fordítsunk. Az egyetemi vezetés, a Testnevelés Tanszék bizonyára a jövőben is támogatja az alulról jövő ötletekre frissen szerveződő csoportok tevékenységét és némi támogatást az ÁISH is szavatol.

Hogy milyen körök működnek ma? A kötelező testnevelés oktatáson kívül a KÖZGÁZ SC, vagyis egy hivatalosan bejegyzett egyesület ad módot a versenyszerű testmozgásra. Mint tudjuk létezik kosárlabda, röplabda, cselgáncs, asztalitenisz szakosztály. Ezenkívül az egyetem lelkesebb csapatai évről-évre elindulnak az amatőr bajnokságokon, a kollégiumok (főként a Kinizsi) spontán szerveződő csoportjait is könnyű megtalálni a tornateremben, idegen focipályákon, házibajnokságokon, vagy a KEN sportnapján. "Mindenki" tud az évente rendezett sí- és vizitáborokról is. De mindezeket kik, kiknek, milyen igények alapján szervezik?

S itt térhetünk át a jövőre. Az ÁISH, aki, úgy tűnik, a nadrágszíjat szorítva megfelelőnek látja a pillanatot (!?!) egy nagyszabású átszervezésre, új kezdeményezésekkel lép fel. Módunk van diáksportegyesületeket (DSE) és diáksportköröket (DSK) alakítani, mind a régi formák felszámolásával, mind azok meghagyásával, beolvasztásukkal vagy azokba való beolvadással egyaránt. A DSE és DSK közti apró, mégis jelentékeny eltérések ellenére egy nagyon fontos közös vonás jellemzi ezeket az új formákat. Teljes önkormányzattal rendelkeznek, saját ügyeikben önállóan döntenek s ez feltétlenül előlegezi egy Diáksport Bizottság felállítását, ami később egy szélesebb egyetemi szintű sportönkormányzatot jelentene.

Ha érdekel ez a téma, szívesen tisztáznál egy-két kérdést, ha segítenél az első időkben, keress fel a HT irodájában, ott minden részletet megtudhatsz.

Ha pedig csak mozogni akarsz... Keress társakat, alakíts csapatokat, érdeklődj a már alakulóban lévőktől (bridzs, amatőr kosárlabda stb.) s igényeiddel keresd fel a Testnevelés Tanszéket, a Kiniszi Kollégium diákbizottságát, vagy a HT egy tagját. Remélem sikerült az érdeklődésedet egy kicsit felkelteni, s legalább véleményedre számíthatunk majd az alapok lerakásánál.

Viszlát a vitákban és a sportpályákon!

TÁMPONT-STÚDIÓ TÁMPONT-STÚDIÓ TÁMPONT-STÚDIÓ

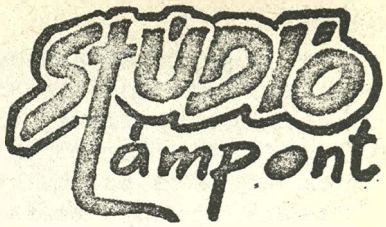

A támpont-Stúdió október 1-től szeretne jelentkezni minden csütörtökön. A programok általában 19 órától 22 óráig tartanának. Két típusú est váltogatná egymást.

Az egyik héten a program egy videovetítésből valamint egy magyar táncházból állna. Mindkét programrészt sorozatba szeretnénk illeszteni:

Az esteken vetített videofilmek közös jellemzője, hogy a nyolcvanas évek sikeres művészfilmeiből válogatunk, elsősorban olyan filmeket, amelyeket eddig Magyarországon még nem láthattatok. Igy többek között tervezzük a következő filmek vetítését: Wenders: Tokyo-ga, Az ég Berlin felett, Forman: Amadeus, Tarkovszkij: Nosztalgia, Jarmus: Down By Law, Monthy Python Stúdió: Brians Life, Gyaloggalopp.

A magyar táncházat oktatással szeretnénk egybekötni. Az alapokról indulunk, tehát a részvétel semmiféle előképzettséget nem igényel. Egy fiatal, állandó klubbal még nem rendelkező együttest igyekszünk megnyerni a táncház vezetésére (természetesen táncoktatókkal együtt).

Minden második héten szeretnénk az estet egy előadással is kiegészíteni. Az előadás tómája az egyik héten aktuális gazdaságpolitikai kérdések (közösen a Rajk László Szakollégiummal), a másik alkalommal pedig kulturális témák (a Társadalomtudományi Klubbal közösen). Ez utóbbi területen már konkrét ötletek is felmerültek: Vallástörténet, Lengyel kultúra, Népművészet.

A Stúdó programjával kapcsolatosan azonban még sok a tisztázatlan kérdés, ezért konkrétabb program csak a következő számban várható.

Gyertek a támponthoz!

Ha érdekesnek találod munkánkat, van időd és kedved rá, várunk, légy a munkatársunk! Várjuk jelentkezésed:

Az újsághoz (ez maga a Támpont): tulajdonképpen minden területre - információgyűjtés-és -feldolgozás, kapcsolatok kiépítése kulturális intézményekkel, klubokkal, illetve ezen a területen mozgó ismert személyiségekkel - egy-egy kulturális területen új jelenségek, intézmények stb. bemutatása - hagyományos rovataink: lapszemle, könyv, zene, színház, mozi, kiállítás - nagy segítség lenne, ha a gépelésben is tudnátok segíteni.

A klubhoz (támpont-Stúdió): programok szervezésére, megrendezésre, büfére.

A közönségszervezéshez: színház és egyéb kulturális események jegyeinek terjesztése.

Néhány felvetés, pusztán ötlet szintjén álló dolog, aminek megvalósulása k kizárólag attól függ, hogy Ti láttok-e benne fantáziát és megcsináljátok-e.

Ezek:

- színkör - ha jelentkeztek és vagytok már néhányan, el lehet egy szakember segítségét, alkalmazását is,
- napi információ - napi egyetemi életünkhöz használható, illetve más, főleg kulturális jellegű információk sugárzása egy, a büfé előtt felállított TV képernyőjén - információk gyűjtése - szerkesztése - számítógépre vitele.

Várunk a Közgazdász szerkesztőségében, illetve majd a Közönségszervezés "főhadiszállásán"!

Felelős kiadó: Szuhay Miklós
Felelős szerkesztő: Kurucz Péter
Grafika és címlap: Kiss Zoltán
Készítették (a fetüntetetteken kívül): B. Kiss Tamás, Czabán György, Czukor András, Deák Andrea, Kolipka Ilona, Andrási Miklós
Készült az MKKE házi sokszorosítójában, 1500 példányban